

LABO

magasinet

nr. 4 • 2021

Winners ²⁸

uten førsteplassen

4 HOVLAND BORETTSLAG | 12 JULESTEMNING PÅ BØLGEN | 19 NÅ BYGGES DET

MEDLEMSSTRØM FRA POLAR KRAFT:

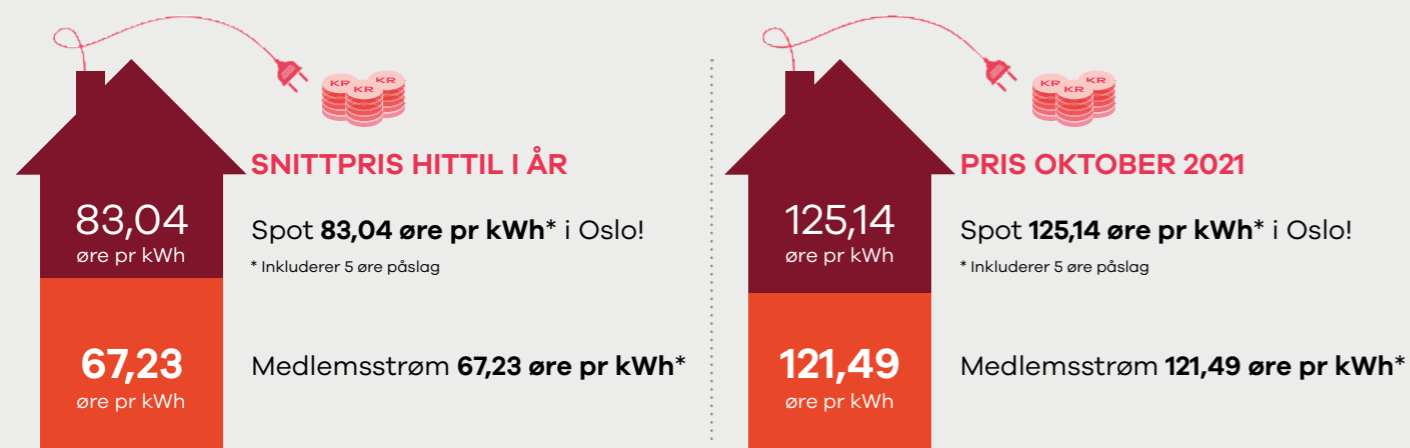
Nå lønner det seg å velge Medlemsstrøm!

medlemsstrom.no

HVORFOR ER MEDLEMSSTRØM SÅ MYE BILLIGERE?

I fjor på denne tiden da strømmen var mye billigere, kjøpte vi inn store volum som nå kommer våre medlemmer i **LABO** til gode. Derfor kan vi gi deg de prisene som du ser under.

Velger du Medlemsstrøm får du i tillegg **2 % medlemsbonus!**

Fastbeløp 48,75 kr/mnd. *Alle priser er inkl mva.

Polar Kraft er godkjent gjennom sertifiseringsordningen Trygg Strømhandel

- 2 % medlemsbonus
- Lav pris
- Ingen bindingstid

BÆREKRAFT I BOLIGER OG BORETTSLAG

Det blåser en bærekraftens vind over Norge og verden. Vi leser og hører om bærekraft og det grønne skiftet i en eller annen sammenheng stort sett hver eneste dag. Når vi blir overeksponert for slike begreper, så risikerer vi at de mister sin betydning. Vi verken reagerer eller reflekterer over ordet bærekraft. Det må vi unngå.

For å forstå viktigheten av bærekraft og miljø, så må vi innse at det finnes en grense for hvor mye vi kan utnytte naturen i dag uten at det går utover hva naturen kan gi oss av ressurser i fremtiden. Sagt med andre ord: Vi kan ikke drive rovdrift på naturen lenger. Vi må ta vare på den slik at våre etterkommere – våre barn og barnebarn – også skal kunne leve et godt og trygt liv her på jorden.

For oss i LABO, så fremstår de fleste borettslag og sameier i LABO som gode eksempler nettopp på bærekraft. Først og fremst ved at man i fellesskap tar vare på boligene og eiendommene gjennom godt og systematisk vedlikehold som medfører et lavere energiforbruk enn når boligene var nye. De fleste boligene fremstår som bedre i dag enn når de ble bygget. De er og vil bli tatt vare på slik at vi skal bo trygt og godt i dem i fremtiden. Dette er bærekraft i praksis.

Og beboere skaper gode bomiljø sammen. Et godt eksempel på dette er Hovland Park borettslag som i konkurranse med 110 borettslag fra hele landet var nominert som en av fire kandidater til Norges beste borettslag. I Hovland Park har beboerne med smarte og enkle tiltak skapt det gode fellesskapet og bomiljøet. De har innredet fellesrom og trimrom – kjøpt brukt utstyr og brukte møbler. Det arrangeres NAV-pils, fotballpub og strikkeklubb og de bytter bøker på eget bibliotek. Å dyrke fellesskapet på denne måten betyr at man tar vare på borettslaget som også nye beboere og kommende generasjoner vil få glede av. Dette er også et godt eksempel på bærekraft.

LABO ble i høst sertifisert som Miljøfyrtårn. En slik sertifisering innebærer ikke bare en miljøvennlig drift i LABO, å være Miljøfyrtårn skaper en bevissthet til hvor viktig miljø og bærekraft er. At vi skal gi tilbake minst like mye ressurser til naturen som vi bruker av den. Alle LABOs byggeprosjekter i

fremtiden skal være miljøvennlige og bærekraftige. Ikke bare når det gjelder byggematerialer, men også med gode løsninger for å skape det gode og trygge fellesskapet og bomiljøet.

Vi skal ikke glemme at også de små skrittene er svært viktige. Og kanskje skal vi starte med oss selv, gjøre noe med forbrukssamfunnet. Dagens miljøutfordringer er i stor grad forbrukerdrevet. Vi pusser opp og kjøper nye møbler og klær ettersom moter og trender hyppig skifter. Og når pandemien er over, så er det på tide med sydenferie et par ganger i året igjen. Ikke minst er årets julehandel for lengst i gang. Kanskje vi skal ta en fot i bakken. Om vi velger å ikke redusere på julepresangene, så kan vi handle «grønne» gaver som bidrar til å ta vare på oss og kloden vår i fremtiden. Det er et viktig skritt. Og er vi mange nok som gjør det, så blir det et stort skritt også.

Ha en riktig god, fredfull, grønn og bærekraftig jul!

Asle Granerud
Adm.dir.

Foto: Line Loholt

innhold

Hovland Borettslag.....	s. 5
LABO miljøfyrtårnsertifisert.....	s. 8
Jul på Bølgen.....	s. 12
Nye boligprosjekter.....	s. 16
Tema: Binde julekrans.....	s. 18
Tema: Forsikringer.....	s. 22
Tankedryss.....	s. 25
Jus: Endringer i Avhendingsloven.....	s. 26
Nyansatt i Boservice.....	s. 27
Hovland Park borettslag til finalen.....	s. 28
Mat: Lefse.....	s. 30
Moroside.....	s. 31
Medlemsfordeler.....	s. 34

8

12

16

18

HOVLAND BORETTSLAG - NESTEN SOM SPANIA

Etter at Hovland Borettslag fikk innebygde verandaer, har stuene nesten blitt doble og klimaet som i Sydens land.

TEKST OG FOTO: MARTE ØSTMØE

Muligens er det mest eksotisk hjemme hos styreformann Aadne og Solveig Naper. På verandaen her satses det på sitrus. – Det er litt artig det da, innrømmer Solveig. – Den første planten vi kjøpte var fra IKEA, jeg trodde den var i plast, men så vokste den seg stor og gav frukter!

Mannen Aadne nikker. – Jeg har beskåret den flere ganger.

UNDER OVER ALLE UNDER
En ting er uekte planter som viser seg å være ekte. På verandaen på Hovland snirkler det seg også fram en vinranke. Opprinnelsen er en liten druestein som Aadne i 2019 satte i jorda.

Hva kan den gode grøden komme av? Kanskje skyldes det Aadnes fortid som skogsbonde? Eller er det også hans svært systematiske

tilnærming til det meste?

En tid var han brannsjef, han har vært byggesaksbehandler, sitter i Tempelridderlosjen, synger i Larviks kammerkor, tar daglige økter med morgengymnastikk og gjør ellers som politimester Bastian i Kardemomme by: Passer på at alle har det bra. Kona Solveig kan ikke få rost ham nok:

MEDLEMSBLAD FOR LARVIK BOLIGBYGGELAG - NR. 4 - 2021

ANSVARLIG REDAKTØR
Adm.dir Asle Granerud,
LABO

REDAKSJONSANSVARLIG
Alise Myhre
Alise.Myhre@labo.no

ADRESSE
Prinsegata 4, Pb. 263
3251 Larvik
Tlf. 33 13 85 00
E-post: labo@labo.no
Hjemmeside: www.labo.no

REDAKSJONELL PRODUKSJON
LABO, ABC Brand Studio

ANNONSESALG
Arnt Erik Isaksen
arnt.erik.isaksen
@flexkommunikasjon.no

PROSJEKLEDELSE
OG GRAFISK UTFORMING
H-Design - Hege Svennevig
H-Design@altiboxmail.no

TRYKK
Trykk-Service AS

FORSIDEBILDE
Foto: Line Loholt. Sommerfest i
Hovland Park borettslag

Spania in my mind:

Når Solveig og Aadne reiser til Spania, treffer de der to andre venner. De siste årene har det selvsagt ikke blitt noen tur. Savnet tar de igjen på verandaen hjemme. Her vokser det til og med fiken!

– Aadne har fantastiske gode empatiske evner!

DE NÆRE TING

Det var i 2008 ekteparet flyttet til Larvik. Barn og barnebarn bodde allerede her, og ekteparet ville gjerne nærmere. Tidligere hadde de hatt bosted i Arendal, deretter Kviteseid i Telemark og til slutt Vrådal der Aadne opprinnelig kommer ifra. Med Larvik som base er ingen broer brent. En av sønnene har nå tatt over skogsgarden, og foreldrene kan komme dit så ofte de vil.

– Å bo i Larvik er jo nesten som på

Sørlandet, kvittrer Solveig. Spesielt deilig er blokkas beliggenhet, mener hun. At den tomme Denjafabrikken nå erstattes med en ny blokk, synes hun bare er trivelig: – Over gata vil det jo da lyse i vinduene!

GRØNT ER SKJØNT

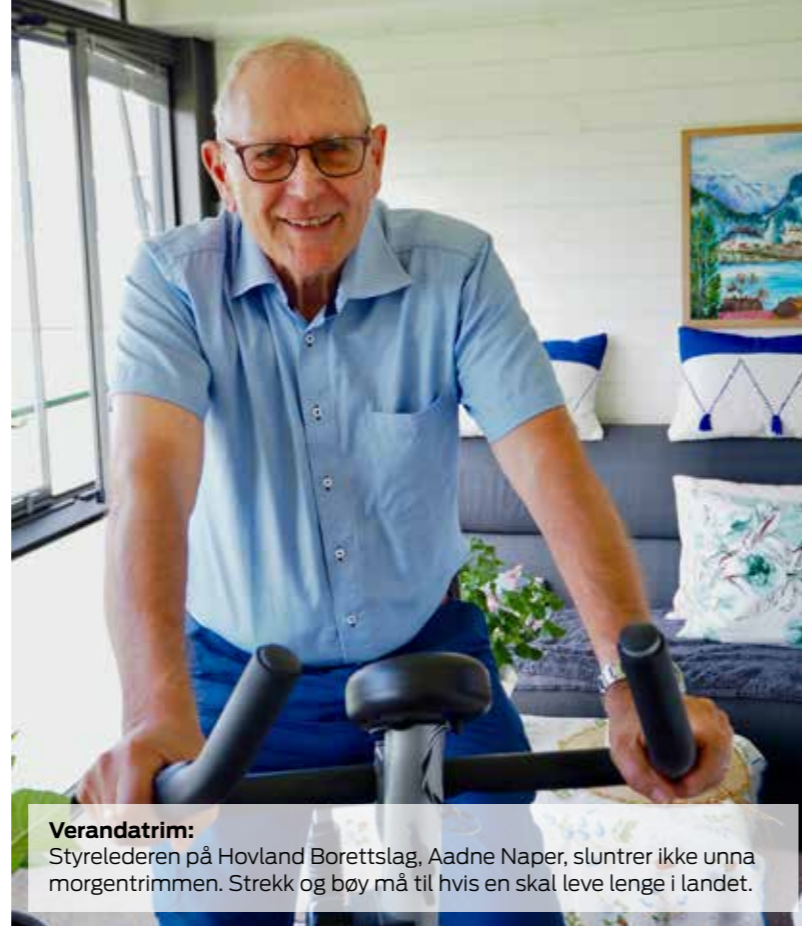
Et sosialt liv, så vel som tur og trening, er viktig for de to. Når Solveig sier ordet «Bøkeskogen», skinner det like fint i øynene hennes som det lyser av skauens blader i mai. – Og så kan vi lett reise til Stavern, Ula, Nevlunghavn og Helgeroa. En gang tok vi også ferja til Lange-

sund.

Solveig forteller videre at hvis paret skal på kortere turer, da er det gjerne Vestmarka som gjelder. Aadne blunker: – Eller også blir det en spasertur til Nordbyen. Ekteparet har også stor glede av utearealet på blokkas vestsida. – Jeg vil tippe det er 12-15 mål, antyder Aadne, og selv om borettslaget har sin egen vaktmester, er Labo Boserice hyret inn for å ta seg av klippingen.

PÅ POST

Hvis beboerne trenger hjelp med andre ting, da ringer de gjerne stedets vaktmester Kåre Brenno.

Verandatrim:

Styrelederen på Hovland Borettslag, Aadne Naper, sluntrer ikke unna morgentrimmen. Strekk og bøy må til hvis en skal leve lenge i landet.

– Etter at vi fikk den nye verandaen her, ble det som en helt annen leilighet. Tenk, her spiste vi frokost første juledag!

(Solveig Naper)

Høy på pæra:

Kåre Brenno er borettslagets vaktmester gjennom 15 år. Å skifte pærer er en av hans faste oppgaver. Brenno må regne. I Borettslaget er det 16 oppganger og mellom 10 og 12 lamper i hver oppgang.

– Det er vel ikke fritt for at noen trykker på feil knapp på fjernkontrollen, eller også er fjernkontrollen helt borte vekk. Brenno ler mens han prater og er Narvestads rake motsetning.

Vaktmesterposten fikk han som en naturlig følge av sin tidligere post i Posten. Her fungerte han som både postmester og instruktør.

– Hvis det oppstår problemer, er jeg den første som får vite det, sier Brenno, men signerer på Solveig og Aadnes uttalelse: – På Hovland det ikke store utfordringer. Det er fredelig og godt. Faktisk så eksotisk at man her kan dyrke sitrus.

TAK OG TILTAK PÅ HOVLAND BORETTSLAG

De 4 blokkene er oppført i perioden **1973-74**.

Blokkene har flatt tak, tre etasjer og rommer til sammen 96 leiligheter.

Noen boenheter har ett soverom, andre to og noen har tre.

1998-99 ble fasader på endeveggene og inngangspartiene pusset opp.

Gamle eternittplater ble fjernet. Blokkene ble nå etterisolerte, og det ble murt opp nye teglsteinsfasader.

Nye buede inngangspartier ble også satt i stand. Kostnad kr 8,5 millioner.

2012 ble det lagt nytt tak. Det originale taket fra 70-tallet hadde smålekkasjer og det krevde utskiftning.

2013-14 ble rekkverk på balkongene revet ned. Det sto nå om tre ulike løsninger:

1. Utbedre de allerede eksisterende betongskadene.
2. Bygge glassvegger rundt uten å utvide verandaene.

3. Utvide verandaene med 60 centimeter og dessuten bygge dem inn med fleksible glassvegger.

Valget falt på variant nummer 3.

Det ble lagt tepper på gulvene og montert nye himlinger med spotter. Kostnad kr 23,4 millioner.

2016-2017 ble alt av vannrør og avløpsrør skiftet ut, og alle bad ble pusset opp med varmekabler og nye fliser. Kostnad kr 29,4 millioner.

Alt innen bygg- og taksttjenester

TH.J Byggmester & Takstingeniør
THOR JOHANSEN AS
 www.byggmester-tj.no

9. november ble en merkedag i LABOs historie, da ordfører Erik Bringedal besøkte kontorene i Prinsegata og overrakte beviset på at LABOs administrasjon har blitt miljøsertifisert.

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

- Dette er et bevis på at dere tenker framover og er miljøansvaret bevisst, sa ordføreren. – Gratulerer til dere alle, jeg vet at det har innebåret mye jobb og ikke minst, mye dokumentasjon. Direktør Asle Granerud takket for hederen og fortalte at bærekraft og miljø har vært viktig for LABO i alle år.

- Vi tenker helhetlig, langsiktig og bærekraftig i alt vi gjør, både når det kommer til nye bygg og for å ta vare på det som allerede er bygd.

Prosjektleder Dag Rune Norheim sier seg enig.

- Vi har alltid jobbet med miljø, forskjellen er at nå er det mer

systematisert. Vi har forpliktet oss, og det gjør oss mer bevisste. Og dette, han peker mot plaketten, – er på ingen måte noen hvilepute. Vi må resertifiseres hver 3. år, og må levere inn årlig klima- og miljørapport.

- Vi samarbeider også veldig aktivt med boligselskapene, sier

Direktør Asle Granerud, prosjektleder Dag Rune N. Norheim og Ordfører Erik Bringedal.

Asle Granerud. – Styrene er veldig dyktige, så jobben vår er å hjelpe dem å ta riktig valg. Rådgi dem, og synliggjøre konsekvensene av lett-vinte løsninger, slik at de selv velger det som er bærekraftig på sikt. I tillegg tenker vi både gjenbruk og ombruk. I Skolehagen bruker vi betongen fra den gamle skolen om igjen, og på tidligere Nanset trevare er taksteinen allerede hentet av en som trengte dem.

- Både når det gjelder rehabilitering og nybygg prøver vi å tenke nytt og miljøvennlig, forteller teknisk sjef Gjermund Kaupang. - I et av våre borettslag ser vi på muligheten for solcellepanel på taket, og vi vurderer kostnadene ved å hente fjernvarme fra grunnen, og på den måten spare mye

strøm i ettertid. På Torstvetjordet ser vi på muligheten for å bygge de neste boligene i treverk, siden det er mange positive faktorer ved å bo i et trebygg.

- Vi er veldig opptatt av at det vi bygger nå, skal være boliger som passer i alle deler av livsløpet, sier Dag Rune Norheim. - At det skal fungere for alt fra barnefamilier til de eldre. Det samme gjelder eldre bygg vi rehabiliterer. Å sette inn heis i bygg på få etasjer er dyrt, men det gjør mye for livskvaliteten til dem som bor der, og gjør at eldre kan bo i egen leilighet i mange år ekstra.

- I tillegg er det mye som vil endre seg framover og som vi må ta med i planleggingen, skyter Gjer-

mund inn. – Hva med garasjeanlegg, for eksempel? I dag bygger vi det i alle blokker, men trenger vi det i fremtiden? Eller bør vi legge til rette for at garasjene kan brukes til andre ting senere, når vi antagelig bruker mindre bil? Det vil kanskje si at det bør være høyere under taket, for eksempel.

- Vi forsøker å ha et veldig helhetlig fokus, forteller Asle – I en periode var vi kanskje mest opptatt av det estetiske, vi glas-set inn verandaer og lagde nye

terrasser. Nå har vi i tillegg veldig fokus på vann, rør, det elektriske osv, slike ting som ikke synes så godt, men som er veldig viktig på både kort og lang sikt. I tillegg koster vi gjerne litt ekstra på den visuelle kvaliteten. God arkitektur er viktig, og Larvik har mange fine kvaliteter, signalbygg og ikke minst fin natur. Det ønsker vi å ta med oss inn i byggeprosessen, derfor samarbeider vi både med arkitekt og entreprenør fra første dag.

- Bærekraft er en pilar i alt vi gjør, forsikrer alle tre. – Det er ikke noen tom klisje for oss, og det at vi nå er miljøsertifiserte både forplikter og motiverer.

- Og en ting er alt det nye vi bygger, legger Asle Granerud til. – Det er minst like viktig å ta vare på eksisterende bebyggelse. Heldigvis ser vi også at de aller fleste beboerne våre er interessert i å vedlikeholde byggene de bor i, forteller Asle Granerud. – Det er noe av det positive ved bo-

rettslagsmodellen, det bygger opp en fellesskapsfølelse som gjør at alle har et eierforhold til stedet de bor i, og ønsker at det skal være i best mulig stand. I tillegg har de fleste byggene, også de gamle, en god grunnkvalitet. Det at de er solide i bunn, gjør at de lar seg oppgradere til god standard. Det er viktig, for vi forvalter ca. 4 800 boliger, og da snakker vi verdier for flere milliarder. Han ler. – Det er nesten et lite statsbudsjett.

GODE GRUNNER TIL Å BLI EN MILJØFYRTÅRNBEDRIFT:

1. BLI BÆREKRAFTIG

Miljøfyrtårn gir deg smarte verktøy for å jobbe konkret med bærekraft innen områder som arbeidsmiljø, avfallshåndtering, energibruk, innkjøp og transport. Du får hjelp til å jobbe helhetlig, systematisk og langsiktig med tiltak som vil forbedre dine miljøprestasjoner, redusere klimagassutslippene – og bidra til en grønn fremtid. Du får også gode forutsetninger for å bidra til å oppnå flere av FN's bærekraftsmål.

• 77 % av Miljøfyrtårn-sertifiserte virksomheter opplever i stor grad miljøforbedringer. Tall fra Miljøfyrtårns kundeundersøkelse 2020 blant private virksomheter.

2. OPPNÅ KONKURRANSEFORTRINN

Det stilles stadig strengere miljøkrav. Med Miljøfyrtårn-sertifisering blir det mye enklere å dokumentere virksomhetens miljøarbeid, og du kvalifiserer til å delta i flere anbud. Miljøfyrtårn er den første nasjonale ordningen i Europa som er blitt anerkjent av EU. Det betyr at sertifiserte virksomheter kan fremlegge Miljøfyrtårn-sertifikatet som dokumentasjon når

offentlige oppdragsgivere i andre europeiske land gjennomfører konkurranser, og det er stilt krav om EMAS eller andre miljøledelsessystemer.

• 50 % av Miljøfyrtårn-sertifiserte virksomheter opplever i stor grad styrket konkurransekraft. Tall fra Miljøfyrtårns kundeundersøkelse 2020 blant private virksomheter.

3. STYRK MERKEVAREN

Som Miljøfyrtårn bygger du en meningsfull merkevare som møter forbrukerens forventninger til etikk, ansvarlighet, bærekraft og lønnsomhet. Dere viser at virksomheten er fremtidsrettet og etterlever viktige verdier i samfunnet.

• 64 % av Miljøfyrtårn-sertifiserte virksomheter opplever i stor grad omdømmeforbedring. Tall fra Miljøfyrtårns kundeundersøkelse 2020 blant private virksomheter.

4. KUTT KOSTNADER

Bærekraft lønner seg, ikke bare for miljøet, men også på bunnlinja. Med et smart verktøy for miljøledelse får du hjelp til å gjennomgå

alle rutinene i virksomheten. Med det vil du oppnå en mer lønnsom drift – og du kan spare utgifter på avfallsreduksjon, lavere energiforbruk og smarte transportløsninger.

• 39 % av Miljøfyrtårn-sertifiserte virksomheter opplever i stor grad reduserte kostnader. Tall fra Miljøfyrtårns kundeundersøkelse 2020 blant private virksomheter.

5. SETT MÅL OG SKAP RESULTATER

Vårt digitale verktøy for miljøoppfølging gir deg god grafisk oversikt, statistikk og rapporter som viser hvilken effekt miljøarbeidet har hatt. Du kan enkelt følge med på hvilken vei utvikling går, iverksette tiltak og sette nye miljømål for å forbedre dine miljøprestasjoner. Måling og planlegging hjelper deg å skape lønnsomme resultater.

• 52 % av Miljøfyrtårn-sertifiserte virksomheter opplever i stor grad å bidra til grønn omstilling.

Tall fra Miljøfyrtårns kundeundersøkelse 2020 blant private virksomheter. Kilde: www.miljofyrtarn.no

LABO-magasinet nr 3-21 var en jubileumsutgave som ble fulldistribuert i Larvik kommune.

Vi hadde lyst til at flere enn medlemmene skulle bli kjent med oss og vår historie. Vi har fått tilbakemelding fra noen medlemmer om at de ikke har mottatt bladet og det er da for at du har «nei takk» til reklame på postkassen. Har du lyst på et eksemplar, stikk innom LABO i Prinsegata eller les det på nettsidene våre.

Tusen takk for hjelpen til alle som bidro!

Mobilbank gir deg full kontroll på julehandelen. Last ned gratis nå!

FINN JULESTEMNINGEN PÅ BØLGEN

Hver eneste jul samles store deler av Larviks innbyggere seg på Bølgen for å finne den rette julestemningen. Være seg konsert, dans, teater eller standup, Bølgen kan by på det meste.

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

- Julen er vår absolutte høyse-
song, forteller Bølgens markeds-
sjef, Linn Ambjørnsen.
- Vi byr på mye forskjellig, alt fra
humor og mat, til store lokale, na-
sjonale og internasjonale artister.
På den måten møter vi et tverr-
snitt av Larviksbefolkningen, både
som publikum i salen og oppe på
scenen. Hit kommer både små-
barn i hjemmesydd strutteskjørt
med bestemor i salen, de som
er storforbrukere av kultur, og de
som kanskje bare er her en gang i
året for å komme i julestemning.

To som både kan kalle seg lokale
og nasjonale og definitivt bidrar til
julestemningen er Tjøllingbrødrene
Åsmund og Anders Gjønnnes.
Når de den 21.12 gjennomfører
årets julekonsert i Larvik, feirer de
også et aldri så lite jubileum.

- Det er det tiende året vi spiller
i Larvik før jul, forteller Åsmund
Gjønnnes. - Det har blitt en veldig
fin førjulstradisjon for både publi-
kum og oss.

I konserten byr brødrene bl.a. på
egne julefavoritter, Alf Prøysen, de
mest kjente julesangene og ame-
rikanske julesvisker.

- Vi har med oss en del av de tra-
disjonelle sangene som hører jula
til, samtidig som vi alltid prøver å
fornye oss og overraske litt, sier
Åsmund. - I år har vi for første
gang også med en gjesteartist,
dyktige Mari Kjølstad fra Sande-
fjord.

Karoline Kvisvik, Petter Mikkelsen og Ida Marie Waale.

De to siste årene har brødrene
måttet sette opp to konserter i
Storsalen for å få plass til alle,
så det er tydelig at de har blitt et
populært innslag i førjulstiden for
mange.

- Musikk setter oss i umiddelbar
julestemning og gir en etterlengtet
pustepause fra hverdagsstresset,
forteller Åsmund. - Og slik tror jeg
det er for publikummet vårt også.

Koret Tunklang og dirigent Jens
Peter Mikkelsen har også bidratt
til julestemningen for Larviks
befolkning i mange år. Tidligere
har de pleid å stille på scenen
sammen med Hanne Krogh, men
i år kommer de isteden sammen
med stjernene Chris Medina, Per-
nille Øiestad, Eirik Næss og Lars
Støvland.

- Vi gleder oss veldig for å kunne
synges for full sal igjen, forteller Ida
Marie Waale i Tunklang.
- Vi fikk riktignok gjennomført
konsert i fjor også, men da var det
med god avstand, både på scene
og i sal. I år ser det heldigvis mye
bedre ut!

Tunklang vokalensemble er et
blandet kor som ble stiftet i
1983 med ca. 50 aktive sangere
hjemhørende i Larvik. Rundt 40
av disse, i alderen 30 til 70 år, er
med på julekonserten, der de har
hovedfokus på de kjente og kjære
sangene som hører jula til.

- Det er utrolig gøy å stå på sce-
nen sammen med en slik gjeng
med dyktige og proffe amatører,
sier Jens Peter Mikkelsen, som er
korets faste dirigent. - Vi stortri-

Åsmund og Anders Gjønnnes Tvedten.

Karoline Kvisvik gleder seg til Dråpen skal ha premiere.

kjenner at vi kommuniserer med publikum, og det blir stille, da er alt bra.

Ida Marie smiler.

ves, og det virker det absolutt som publikum gjør også.

Hovedkonserten i Bølgen er 22 desember, men før det «varmer de opp» med nok en lokal konsert, som foregår i Berg arbeidskirke den 5. desember.

- Vi øver en gang i uka, omtrent hele året, forteller Ida Marie Waale. - Så vi gleder oss til å møte publikum igjen!

Jens Peter Mikkelsen sier seg enig. - Jeg fikk det første koret helt tilbake i 1975, men det er fremdeles helt spesielt. Jeg står jo med ryggen til publikum, men når jeg

- Jeg står jo slik at jeg ser dem, og gleden når vi framfører stoff vi er glade i og det smitter over på dem som lytter og berører følelsene deres. Det er rett og slett magisk!

Begge nikker.

- Det er først når vi står der på scenen og ser utover et julestemt og fornøyd publikum, at det virkelig blir jul!

13 år gamle Karoline Kvisvik fra Studio Nille kan selvfølgelig ikke skryte på seg like lang fartstid som veteranene over, når hun i begynnelsen av desember skal danse på storscenene sammen

med 3-400 andre dansere, under ledelse av produsent Elin Rusti. Likevel er det allerede blitt det femte året hun er å finne på Bølgen-scenen før jul.

- I år skal vi ha seks framføringer fra 5. - 12. desember, forteller hun. - Forestillingen heter «Dråpen» og handler om en dråpes ferd fra luft til vann.

Dråpen starter sin reise som regn, før den lander i Farris. Derfra blir den ført ned Lågen og ut i fjorden. Der gjenoppstår den som damp, til en rosa sky, der den får hvile litt før stormen og kulda kommer. Og dette er bare litt av historien ...

Karoline smiler. - Jeg gleder meg veldig! Det pleier å være fullt i salen, og det aller beste kommer helt på slutten, når vi danser til «Julenissen kommer i kveld.» Det er blitt en fast, og veldig hyggelig, juletradisjon, sier hun ivrig. - Det blir nesten ikke jul uten det.

I tillegg til disse lokale artistene og enda noen flere fra nærområdet, byr Bølgen også på en rekke nasjonale og internasjonale artister i førjulstiden. Herborg Kråkevik, Linda Eide, Vigdis Hjorth, Eva Weel Skram, Ørjan Burøe, Dr. Bergland, Shaun Bartlett, Øivind Blunck, Tor Endresen, Reidun Sæther, de tre nordiske tenorer og vokalensemblet PUST er bare noen av artistene som besøker Bølgen før jul. Ja, til og med Klatremus tar seg tid til en visitt Bøkebyen midt i førjulsstria.

- Desember er en intens måned der Bølgens verdi blir veldig tydelig, og julen er en fin tid å synliggjøre det beste vi har, både lokalt og nasjonalt, avslutter Linn Ambjørnsen fornøyd.

- Og gjett om vi gleder oss!

Det er ikke medlemsrabatt på alle forestillinger på Bølgen. Sjekk før du bestiller.

Hakkebakkeskogen med medlemsrabatt

Nok en gang lager Larvik Barne- ungdomsteater stemning før jul med en kjent og kjær barneforestilling. Klatremus og de andre dyrene i Hakkebakkeskogen.

Forstillingen skal spilles på Munken, men som vanlig så bestilles billettene via hjemmesidene til Bølgen kulturhus. 60 barn og unge fra Larvik barne- og ungdomsteater fordelt på tre lag innehar rollene som Klatremus og alle de andre dyrene i Thorbjørn Egners klassiker «Klatremus og de andre dyrene i Hakkebakkeskogen».

I Hakkebakkeskogen står Klatremus og de små vennene hans i konstant fare for å bli spist av Mikkell Rev og andre rovdyr. Når Petter pinnsvin forsøker å spise Morten Skogmus sin gamle bestemor syns han det er på tide å gjøre noe med lovløsheten i skogen.

DET BLIR FORESTILLINGER PÅ FØLGENDE DATOER:
10., 11., 14., 15., 16., 17. desember kl 18.00
og
12., 18. og 19. desember kl 14.00

Medlemspris:
150 for barn og 180 for voksne

Hjemmekontor, hjemmeskole, gaming og trening. Samtidig, på samme nett.

TAKK for at dere har vært fornøyde, spesielt i år!

altibox

ALTIBOX LEVERES AV VIKENFIBER

MANGE NYE BOLIG-PROSJEKTER PÅ GANG!

Mange har måttet venne seg til hjemmekontor og en mer digital hverdag siden mars 2021. Slik har det også vært for LABO, - på godt og vondt.

ROSEHAGEN

AGNESSPASSASJEN

- Det negative er at vi har savnet å møte folk fysisk, å kunne besøke styrene og beboerne våre, forteller Asle Granerud, direktør i LABO. - Noe er likevel positivt. Vi har måttet lære oss nye måter å jobbe på, og ikke minst gjort et kvantesprang når det kommer til det digitale. Det åpner for en større fleksibilitet og er noe vi kommer til å ta med oss videre.

Etter en tid med mange utfordringer, har nå LABO en rekke nye, spennende prosjekter i god gang. Vi var forberedt på en nedgang i prosjekter og salg i starten av korona, forteller Asle Granerud.

- Men slik gikk det heldigvis ikke. Salget gikk faktisk opp i stedet.

Rosehagen borettslag vil bli det første leilighetsprosjektet i Torstvet Hageby, med beliggenhet godt tilbaketrukket fra Nansetgata. Her kommer det 14 trivelige og solrike leiligheter med et areal på 54 - 92 m² i en leilighetsblokk over 4 etasjer. Alle med store og solrike balkonger, samt parkering og bodar i underetasjen.

I **Agnesspassasjen** i Sjøparken er de fleste leilighetene allerede solgt. Noen sier at du må inn til storbyene for å finne «alt», men

det stemmer ikke. I Sjøparken finner du en uslåelig kombinasjon av unike friluftsmuligheter, kunst- og næringsliv. Det har tydelig falt i smak hos kunder på boligjakt, for kun fire av de i alt 19 leilighetene er fremdeles ledige.

Det er mange som kjenner Denja fabrikk på Hovland. Nå skal det forvandles til et nytt og moderne boligprosjekt, bestående av 32 leiligheter fra 78 til 98 m². Borettslaget har fått navnet **Denja Hage**, og vil - i fortsettelsen av tidligere salatproduksjon - vektlegge "det grønne." Det blir et moderne boligprosjekt med lyse

DENJA HAGE

TJØLLINGTUNET

og luftige leiligheter med gode planløsninger, med bl.a. et eget oransjeri som beboerne kan glede seg over.

Tjøllingtunet vil bestå av fire leilighetsbygg på fire og fem etasjer med til sammen 44 leiligheter, med kort vei til idrettsanlegg, skole, dagligvareforretning, fine tur-områder og trivelige badestrender. Nå er både trinn 1 og 2 ute for salg, og seksten leiligheter er allerede solgt. Her blir det store terrasser og grønne uteoppholdsarealer, alt

bygget i robuste- og vedlikeholdsfrie materialer.

- Dette er bare noen av alle de spennende prosjektene vi nå er i gang med å gjennomføre, forteller teknisk sjef Gjermund Kaupang fornøyd. - I tillegg har vi flere prosjekter under planlegging. Det største er **Skolehagen**, som skal bygges på tomte til gamle Nanset skole. Dette er et 100% LABO prosjekt, hvor LABO står bak alt fra prosjektutviklingen til salg og gjennomføring, i samspill

med Kruse Smith Entreprenør AS. Skolehagen blir et prosjekt med tydelig definerte miljø og bærekraftsmål. - Vi håper å kunne starte salget sommeren 2022. Totalt skal vi bygge 72 leiligheter i en eller flere etapper. Når **Torstvetjordet**, gamle Nanset Skole og også tidligere Nanset Trevare en gang i fremtiden er ferdig utbygd med drøye 400 boliger, så har det også vokst frem noen nye, flotte bydeler.

Arve Ståle Olsen as
Byggmester og entreprenørforretning
tel: 331 86 230 www.aso.no

Rehabilitering og ombygging av hytter, eneboliger, leiligheter, næring og offentlige bygg i Vestfold og Grenlandsområde.

SLIK LAGER DU RUNDBUNDET KRANS MED VINTERGRØNT

TEKST: ABC BRAND STUDIO
FOTO: ESPEN SKARPHAGEN

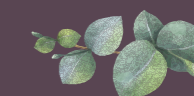
*Eksotiske
elementer som
eukalyptus og oliven
er også flott!*

Nå er det tid for å binde kranser og dekorere med ulike materialer. Vintergrønt er supert å bruke og vil holde seg pent i lang tid. Her viser vi deg hvordan du lager din egen krans på 1-2-3!

DETTE TRENGER DU FOR Å LAGE EN GRØNNBUNDET KRANS:

- Halmkrans i ønsket størrelse
- Vikletråd
- En god saks
- En blomstertråd
- Grønt etter ønske

Det er ulike typer grønt som er holdbart, men velg gjerne noe som ikke drysser når det blir tørt. I tillegg er det en fordel å bruke grønt som skaper litt volum. Har du ikke vintergrønt i hagen, kan det kjøpes ulike grønne materialer i din nærmeste blomsterbutikk. Du kan også be om å få klippe litt på naboens tujahekk.

Når du skal binde en krans selv er det lurt å klippe opp alt det grønne i mindre biter. Det gjør det enklere å jobbe med. Du trenger gjerne begge hender når kransen skal bindes. Mindre og kortere biter av det grønne vil kunne gi inntrykk av et større volum på kransen, da de kan bindes fast i underlaget med en mer opprett vinkel. Eksempler på grønt kan være tuja, einer, blåeiner, squarrosa, furu og edelgran. Litt mer eksotiske elementer som eukalyptus og oliven er også flott!

Denne kransen bindes på et underlag som er laget av halm.

En halmkrans er stabil og enkel å jobbe med, og gir et godt feste til vikletråden du bruker til å feste det grønne materialet. Halmkransen har en ru overflate slik at det grønne sitter stabilt, uten å forskyve seg når det først er surret fast.

Vil du ha en grønn krans som skiller seg ut, er det lurt å tenke litt på kontraster i de grønne materialene. Med ulik tekstur og farge vil du få et mer spennende uttrykk. Husk derfor å velge forskjellige nyanser med blankt/matt, lyst/mørkt, rufsete og glatte overflater. På denne måten får vi et spill i form, tekstur og farge.

Kransen er symbolet på evigheten og har derfor ingen begynnelse eller slutt. Når vi binder en krans med grønt bør derfor alt det grønne ligge i samme retning slik at vi kan avslutte de grønne materialene når vi kommer rundt hele halmkransen. Ligger alt det grønne i samme retning vil vi kunne

stikke stilken under det grønne der vi startet og dermed skjule skjøten godt. På den måten får vi en krans uten synlig begynnelse eller slutt.

Når kransen er ferdig kan du justere og klippe litt på det grønne om det er ujevnt. Du kan velge å pynte kransen med julekuler, lys eller annen pynt, eller du kan ha den helgrønn og naturlig. Fest gjerne et stort fløyelsbånd rundt og heng den opp! Enkelt og veldig lekkert!

Lykke til!

1. Fest vikletråden godt med et par runder rundt halmkransen.
2. Grønt materiale klippes i mindre biter, slik at du har det lett tilgjengelig når du binder kransen.

3. Legg en rad med grønt på tvers av kransen og hold godt fast med den ene hånden mens du fester vikletråden over nedre deler av stilkene på det grønne, som du holder stabilt. Vikle gjerne et par runder rundt kransen og stram godt.
4. Neste rad med grønt legges over stilkene på første rad slik at de skjules. gjenta med et par surringer med vikletråd og stram. Husk å stramme godt mellom

hver gang du legger på mer grønt, slik at det hele sitter godt fast.

5. Gjenta og bland ulike sorter med grønt for å få et ønsket uttrykk.
6. Når du er kommet rundt halmkransen stikkes de siste stilkene under det grønne du startet med for å skjule skjøten.
7. Stram godt og fest vikletråden på baksiden av kransen.
8. Bruk en blomstertråd for å lage oppheng til kransen.

BYGGING
ER IGANGSATT
21 AV 32
SOLGT
I TRINN EN

DenjaHage
LARVIK

STORE OG LUFTIGE 3-ROMS LEILIGHETER MED BALKONG ELLER HAGE PÅ HOVLAND

Der tidligere Denja Fabrikker lå bygges det nå et spennende boligprosjekt med store felles grøntarealer. Leilighetene i første etasje får også sin egen hageflekk. For dem som ønsker innglassede balkonger er dette også mulig. Det blir boliger med lyse og luftige rom og gode planløsninger - alt er helt nytt og moderne. Prosjektet får tiltalende arkitektur, smarte løsninger og god parkeringsdekning. Flytt inn og nyt - og glem å tenke på snømaking, gressklipping og vedlikehold.

www.denjahage.no

Innskudd: 1.620.000-1.996.000 | Andel fellesgjeld: 2.430.000-2.994.000 | Totalpris: 4.050.000-4.990.000
Felleskostnad pr. mnd: 6.421-7.056 | BRA/P-rom: 77,7/74,1 m²

aktiv.

SALG VED: Aleksander Berg E:aleksander.berg@aktiv.no, M: 975 92 250
Ruth Iren Jacobsen E: ruth.iren.jacobsen@aktiv.no, M: 992 57 756

DEN STORE FORSIKRINGS- GUIDEN

Vet du hva som skjer dersom du blir utsatt for en alvorlig ulykke og blir ufør? Og hva betyr det egentlig å være livsforsikret? Vi gir deg oversikten over hvilke forsikringer du bør ha og hvilke du kan droppe.

TEKST: ABC BRAND STUDIO
FOTO: 123RF.COM

Det mangler ikke på tilbud fra forsikringselskapene, som mer enn gjerne vil ha nettopp deg som kunde. Hvilke forsikringer du bør ha beror på flere faktorer. Er du etablert og har barn har du kanskje et litt annet forsikringsbehov enn om du er pensjonist. Har du kjæledyr kan et besøk hos dyrllegen bli en kostbar affære, men har du forsikret kjæledyret ditt kan du puste litt mer ut.

FÅ OVERSIKT
Er du usikker på hvilke forsikringer du har og hvor mye du faktisk betaler for dem i måneden? Da er du ikke alene. Skriv ned hvilke forsikringer du har, hvilke du trenger og hvor mye de ulike forsikringene koster per måned. Det kan være lurt å samle forsikringene hos ett selskap, det kan spare deg for mye penger.

ARBEIDSGIVERFORSIKRING
Alle arbeidsgivere er lovpålagt å

forsikre sine ansatte med yrkesskadeforsikring og tjenestepensjonsforsikring, som dekkes av arbeidsgiver. Noen velger også å forsikre sine ansatte med forsikringer knyttet til helse, reise, sykdom og ulykke som en ekstra gode. Sjekk med din arbeidsgiver hva som gjelder for deg, og ikke minst: husk å benytte deg av forsikringene når du trenger det.

SJEKK BETINGELSENE
De lange forsikringsvilkårene

kan leses opp og ned i det kjedsommelige, men når du vurderer de ulike forsikringselskapene opp mot hverandre kan vilkårene

ne - sammen med pris - være utslagsgivende for hvilket selskap du velger. Vilkår og betingelser er verdt å bruke litt tid på, så vet du

også hva du faktisk har krav på dersom uhellet skulle være ute.

Disse forsikringene MÅ du ha:

UFØREFORSIKRING

Ifølge nav.no mottok i underkant av 361 000 personer i Norge uføretrygd ved utgangen av juni 2021, noe som utgjør 10,5 prosent av befolkningen. Det er sykdom, skade eller ulykke som er de vanligste årsakene til uførhet. En uføreforsikring er i utgangspunktet ikke en forsikring du må ha, men har du råd til å la vær? Blir du uføretrygdet uten å ha uføreforsikring i bakhånd, risikerer du å havne under fattigdomsgrensen. Det kan bety store omveltninger i økonomien da de aller fleste av oss har lån, faste utgifter og andre forpliktelser. En uføreforsikring vil sikre deg en månedlig utbetaling som skal kompensere for den lønnen du mister dersom du blir helt eller delvis arbeidsufør.

INNBOFORSIKRING

En innboforsikring er helt nødvendig dersom du eier en bolig. Innboforsikringen skal i hovedsak dekke tap og/ eller skade på alt av innbo, som tepper, møbler, elektriske apparater, klær, verktøy og sportsutstyr i forbindelse med for eksempel vannlekkasjer, brann, naturskader, tyveri og innbrudd. En innboforsikring skal også dekke tap av matvarer i fryser ved strømbrudd, skader fra skadedyr

og tyveri fra uteområdet. Dekningsgrad og hva som dekkes av de ulike selskapene varierer, her er du selv ansvarlig for å sette deg inn i vilkårene og sørge for at du har riktig forsikringsdekning.

BILFORSIKRING

Har du bil, må du ha ansvarsforsikring. Ansvarsforsikring er en lovpålagt forsikring, som dekker skader du som sjåfør måtte påføre andre personer, kjøretøy eller eiendeler. Ansvarsforsikringen

dekker imidlertid ikke skader på egen bil dersom du er skyld i en ulykke. I tillegg bør du ha kaskoforsikring, enten delkasko, fullkasko eller toppkasko. Hvilken kaskoforsikring du bør velge, avhenger av din personlige økonomi og hvor mye bilen din er verdt. Det er nemlig ikke vits i å betale for full- eller toppkasko dersom bilen din er gammel og ikke har veldig høy markedsverdi.

LABO
magasinet

Ta kontakt!

Neste utgivelse kommer i februar 2022!

Ta kontakt for bestilling av annonseplass eller for å få tilsendt annonseinformasjon for 2022.

Utgivelse: uke 8 • Annonsefrist: 07.02

ANNONSEANSVARLIG: ARNT ERIK ISAKSEN - TLF. 411 61 619
arnt.erik.isaksen@flexkommunikasjon.no

Disse forsikringene BØR du ha:

LIVSFORSIKRING

Enkelt forklart gir livsforsikring et engangsbeløp til familien din dersom du skulle dø av sykdom eller ulykke. Er du dekket av livsforsikring kan den økonomiske situasjonen til dine etterlatte se helt annerledes ut enn om du ikke er dekket. For eksempel kan gjenværende samboer eller ektefelle få råd til å sitte på boligen med barna.

REISEFORSIKRING

Nå som vi kan reise igjen, bør du sjekke om du har reiseforsikring

gen med deg i bagasjen dersom uhellet skulle være ute når du er på tur. Flere kredittkort, som for eksempel Mastercard, har reiseforsikring inkludert dersom du har betalt minst halvparten av reiseutgiftene med kredittkortet. Men merk at mange kredittkortselskaper da også har krav om at enten flybillettene eller overnattingen er betalt i sin helhet med kortet for at forsikringen skal gjelde.

Via helsenorge.no kan du også bestille gratis Europeisk helse-trygd kort som gir deg rett til dekning av helsehjelp i et annet

EØS-land eller i Sveits på samme vilkår som oppholdslandets egne statsborgere. Men husk å ta med kortet på tur!

ULYKKEFORSIKRING

En ulykkesforsikring skal dekke medisinsk invaliditet, behandlingsutgifter, psykologisk førstehjelp og en engangsutbetaling ved dødsfall som følge av ulykke. Utbetalingen er ment for å dekke utgifter som de etterlatte måtte få i forbindelse med begravelse.

Disse forsikringene KAN du ha:

BARNEFORSIKRING

Stadig flere velger å forsikre barna sine. En barneforsikring er en ekstra økonomisk trygghet for barnet dersom barnet skulle bli ufør som følge av ulykke eller sykdom i ung alder. En barneforsikring skal også dekke ekstrautgifter familien måtte få knyttet til barnets sykdom eller ulykke, som for eksempel behandling i utlandet eller betaling for ekstra hjelp til avlastning i sykdomsperioden.

DYREFORSIKRING

Alle som har dyr vet at et besøk hos dyrlegen kan koste dyrt. En operasjon på en hund eller katt kan fort koste titusener om du ikke har forsikring. Det er også ille om kjæledyret blir så syk at det

eneste som kan redde den, er en kostbar behandling. Da er det godt å vite at man har en forsikring i bakhånd. Husk også her å sjekke egenandel og vilkår før du velger forsikringsselskap. Et tips er å sjekke om forsikringsselskapet tilbyr direkteoppgjør. Dersom de ikke gjør det, må du legge ut for behandlingen fra egen lomme.

KRITISK SYKDOM

I Norge har vi gratis helsehjelp. Men blir du alvorlig syk kan det være lurt å ha en forsikring i bakhånd. Pengene du får utbetalt kan du for eksempel bruke til behandling som ikke dekkes av det offentlige, nedbetaling av gjeld eller som en ekstra økonomisk trygghet for familien. Forsikring mot

kritisk sykdom omfatter gjerne et utvalg alvorlige sykdommer, som hjerneslag, kreft, nyresvikt, alzheimers med flere.

EIERSKIFTE- OG BOLIGKJØPERFORSIKRING

Det er kun for deg som skal kjøpe eller selge bolig. Har du som selger tegnet eierskifteforsikring i forbindelse med boligsalget, så vil du stå tryggere i en eventuell tvist med boligkjøper om det skulle dukke opp feil eller mangler med boligen du ikke visste om. Det samme gjelder motsatt. Har du boligkjøperforsikring når du kjøper bolig, kan du la forsikringsselskapet ta seg av saken om det dukker opp uventede ting i etterkant av boligkjøpet.

Disse forsikringene KAN DU DROPPE:

VERDISAKFORSIKRING

Har du bunad, en ekstra dyr sykkel eller kostbar kunst? Da kan du velge å tegne en verdisakforsikring. Men vit at du ellers er godt dekket med innboforsikring.

UHELLFORSIKRING/ UFLAKSFORSIKRING

Kjøper du deg ny og dyr TV, PC eller mobil, blir du gjerne spurt av forhandler om du vil tegne en såkalt uhellforsikring eller uflaksforsikring til en ekstra kostnad. Dette kan jo høres lurt ut, for slike ting er jo kostbare å erstatte

dersom uhell skulle skje. Men husk at reise- og innboforsikringen din skal dekke slike ting - både når du er hjemme og på reise.

Kilder:

[forsikringer.no](https://www.forsikringer.no), [if.no](https://www.if.no), [sparebank1.no](https://www.sparebank1.no), [agira.no](https://www.agira.no), [helsenorge.no](https://www.helsenorge.no), [gjensidige.no](https://www.gjensidige.no), [smartepenger.no](https://www.smartepenger.no)

LILLEPUS. STAKKARS LILLE LILLEPUS.

Vi har fått oss katt. Eller rettere sagt, vi er blitt adoptert av en katt. Lillepus har flyttet inn. Og akkurat nå er den forferdelig skuffet over oss ...

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

Men la meg begynne med begynnelsen. Historien startet allerede tidlig i sommer, da jeg hørte en hjerteskjærende klynking på utsiden. Et dyr i nød? Det hørtes umiskjennelig slik ut, problemet var at hver gang jeg gikk ut for å sjekke, ble det tyst. Selv om jeg ruslet flere runder på tomten, var det umulig å skjønne hvor lyden hadde kommet fra. Til slutt slo jeg meg til ro med at det måtte være naboens nyanskaffede valp som låt så sørgelig trist.

Det var det dessverre ikke.

Tre dager senere fant vi en død, nesten fersk kattunge, delvis skjult under plattingen vår.

Jeg kan fremdeles høre den triste lyden når jeg tenker tilbake, en liten, ganske nyfødt sjel, som ropte på en mamma som aldri kom. Grunnen til at mammaen aldri kom, fant vi noen dager senere. En død, påkjørt ungkatt langsmed veien. Og enda noen dager senere, enda en liten kattunge som også hadde mistet livet i kontakt med en av de mange bilene som ruller forbi huset vårt. Alle tre var sorte med hvite poter.

Det var noen triste dager.

Jeg har alltid vært glad i katter. Den siste katten vi hadde døde for litt over et år siden, den ble nesten tjue år. Etterpå bestemte vi oss for at vi ikke skulle ha flere. Mens naboer og venner skaffet seg koronadyr, katter, hunder, marsvin, sto vi steinhardt på vårt. Vi skulle ikke gjøre oss avhengige av et dyr igjen.

Inntil Lillepus dukket opp.

Sort og hvit og mistenkelig lik de tre andre kattene vi hadde funnet døde. Men Lillepus var i live. Og tydelig ensom. Når vi solte oss på platten, lå han og så på oss tre meter unna. Sky, fresende og mistenksom, ville slett ikke komme nær, men var like fullt kontaktsøkende. Se for deg en gjeng jenter i skolegården som leker og morer seg, mens det et lite stykke unna står en ensom jente og ser lengselsfullt bort på dem, uten å tørre å nærme seg? Som kanskje allerede har dårlig erfaring, går hun for nær, så straffer det seg? Slik var Lillepus.

I løpet av sommeren endret det seg. Hun var sulten, og sult trumfer det meste. Først spiste hun på trappa når vi ikke var der, så spiste hun på trappa selv om vi var der, og en solskinnsdag alle dørene sto åpne, sto hun i stua og kikket seg nysgjerrig rundt. En måned senere lot hun seg lokke opp på fanget. Vi oppdaget at hun kunne male og hun oppdaget at hun likte kos. To måneder senere ville hun knapt ut. Vi hadde kapitulert, husokkupanten fikk bli, vi var adoptert. Pusen som ble livredd hvis hun ikke hadde fluktmulighet ut, ville helst ikke gå utenfor døren. Vi bor på landet, og det er et solid antall låvekatter som vandrer rundt her. Lillepus har nok hatt dårlig erfaring med opptil flere av dem. Inne var best. Inntil i går.

Vi har som sagt hatt katter før, og vi tenker at det medfører ansvar. Kastrering. Vaksinerer. Ormekur. Ubehageligheter som små dyr trenger for å – forhåpentligvis – få et godt og langt liv senere. Og for å unngå at nye, små kattunger blir født og dør under verandaer der de ikke hører hjemme. Så i går måtte hun til. Hun var lett å lure inn i reiseburet med noe kattegodt. Vi har aldri vært annet enn snille mot henne, hun trodde hun kunne stole på oss. Jeg tror hun angrer på det i dag.

Lillepus har vondt, er støl og stiv og furten. Nå hjelper verken godis eller kos. Isteden vil hun gjerne ut, de digre låvekattene er å foretrekke framfor slemme oss. Hun mjauer ved døra, gjemmer seg i de mørkeste krokene og ser på oss med et bebreidende, mistenksomt blikk som skjærer i samvittigheten. Akkurat nå lurer jeg på om det ikke hadde vært bedre å la henne leve et kort og barnerikt katteliv der ute, framfor å slippe henne inn i huset og hjertene våre.

I går hadde vi en katt vi helst ikke ville ha inn. I dag har vi en katt som ikke vil annet enn ut, men hun får ikke lov for sårene har grodd. Innen den tid har hun forhåpentligvis lært å stole på oss igjen. Håper jeg.

Det kommer til å bli to lange uker ...

ENDRINGER I AVHENDINGSLOVEN

FRA 1. JANUAR 2022

TEKST: JANNE BALBERG KVISVIK, JURIST LABO.

FOTO: LINE LOHOLT

Avhendingsloven regulerer rettsforholdet mellom kjøper og selger av brukt bolig, herunder andeler i borettslag. Bakgrunnen for regelendringen har vært et ønske om å sikre at det gis tilstrekkelig informasjon om boligen i forbindelse med salget og derved forebygge konflikter. Endringene innebærer i hovedsak en styrking av kjøpers rettigheter, da terskelen for å kunne fremme mangelskrav mot selger blir lavere. Samtidig er det fastsatt strengere krav til hva en takstrapport skal inneholde.

HVA ER NYTT?

Forbud mot å ta «som den er»-forbehold i forbrukerkjøp I dag tar de fleste boligselgere et generelt forbehold om boligens tilstand, såkalte «som den er» eller «as is»-forbehold. Et slik forbehold innebærer en begrensning i kjøpers mulighet til å gjøre gjeldende mangler ved boligen, da det kun foreligger en mangler dersom boligen er i vesentlig dårligere stand enn hva kjøper hadde grunn til å regne med. Etter de nye endringene tillates ikke lengre «som den er»-forbehold i forbrukerforhold. Dersom selger ønsker å ta forbehold ved salg, må dette gjøres konkret og spesifikt. Selger får altså et strengere ansvar for å gi kjøper tilstrekkelig informasjon om relevante forhold om boligen i forkant av boligsalget.

FORSKRIFTSFESTET KRAV TIL TILSTANDSRAPPORTER

Kjøper har en undersøkelsesplikt i forkant av boligkjøpet og kan ikke påberope som mangel noe han kjente eller måtte være kjent med på avtaletidspunktet. Undersøkelsesplikten omfatter også dokumentasjon som kjøper har fått mulighet til å sette seg inn i. Dette presiseres ytterligere i lovendringen. Samtidig er det vedtatt en forskrift som stiller minimumskrav til tilstandsrapporter for i større grad å avdekke skjulte feil og mangler før salget. Det er først når tilstandsrapporten oppfyller forskriftskravene, at opplysningene i denne kan anses for å være kjent for kjøper med den virkning at kjøper ikke kan rette mangelskrav mot selger. Dette betyr at takstmenn som skal lage en

tilstandsrapport må gjøre grundigere undersøkelser av boligen enn hva som er tilfellet i dag. Kravet til tilstandsrapporter gjelder ved salg av alle typer bolig, slik at også omsorgsboliger organisert som borettslag eller sameier vil omfattes av reglene.

LOVFESTING AV NÅR ET AREALAVVIK INNENDØRS UTGJØR EN MANGEL VED BOLIGEN

Viser det seg at selger eller dennes medhjelper har opplyst at boligen har et større innendørsareal enn realiteten, har rettsstillingen frem til nå vært at det kreves at arealavviket må være av en viss størrelse for at kjøper kan gjøres avviket gjeldende som mangel. Hvor stort avviket må være for at det skal være en mangel har vært noe uklart, selv om rettspraksis

har gitt noe veiledning, men et avvik på rundt 6 prosent har vært vurdert som en nedre grense for at det skal kunne sies å foreligge en mangel. Etter den nye lovendringen vil ethvert innendørs arealavvik på mer enn to prosent og minst en kvadratmeter utgjøre en mangel som kan gjøres gjeldende overfor selgeren. Dette gjelder likevel ikke om selgeren kan bevise at kjøper ikke har lagt vekt på avviket i sin kjøpsbeslutning.

KJØPEREN MÅ DEKKE EN EGENANDEL FOR MANGLER INNTIL KR. 10 000
Dagens lovgivning setter ingen krav til den økonomiske verdien som mangelen representerer. De nye endringene pålegger imidlertid kjøper å selv dekke en egenandel for tap og kostnader i forbindelse med en mangel ved boligen opp til et beløp på kr. 10 000. Det oppstilles unntak fra egenandelen for de tilfeller

boligen er solgt som ny. I tillegg gjelder ikke egenandelen der hvor mangelen er begrunnet i en såkalt rettsmangel eller offentlige rådgighetsbegrensninger på boligen. Lovendringene innebærer dermed i praksis at kjøper kan risikere å måtte bære den økonomiske risikoen for mangelen ved boligen dersom verdiene ikke overstiger egenandelen på kr. 10 000.

Nyansettelser

NYANSATT HOS BOSERVICE

Hanne Jonsmyr

Hanne Jonsmyr startet i jobben som kontormedarbeider hos Boservice 18. oktober, men har allerede funnet seg godt til rette i lokalene på Nanset.

TEKST OG FOTO: Myriam H. Bjerkli

– Jeg jobber tre dager i uka, og jeg stortrives. Det er et veldig fint miljø her.

Jobben hennes går blant annet ut på å ta imot telefoner som kommer via sentralbordet, opprette ordre og kontrakter til borettslagene, bistå håndverkerne når de kommer innom for å hente noe, bestille mat til de ansatte, arrangement og annet forefallende arbeid.

– Det er mye å sette seg inn i, sier hun og smiler. – Ingen dager er like, jobben er variert og interessant.

Den ungdommelige 60-åringen har tidligere bl.a. jobbet 35 år på ESAB, og fire år hos Låsesmeden, der hun fremdeles jobber de dagene i uka hun ikke er å finne på Boservice.

– Jeg har planer om å forbli i jobb så lenge jeg kan, lover hun. – Det

er trivelig å jobbe, og det gir mye god energi.

Hanne har også god kjennskap til Labo fra før, siden hun bor på Tagtvedt II og har vært sekretær i borettslaget der i en årrekke. Har hun fri, så er hun gjerne på hytta i Pollen i Kjose, eller slapper av med en spennende lydbok på øret.

– Det er gull å bo i leilighet, forteller hun. – det er bare å låse døra og dra.

Stolt styreleder, Marit Thoren. Nominasjon er en seier i seg selv.

Moro på sommerfest i Hovland Park borettslag.

HOVLAND PARK TIL FINALEN I NORGES BESTE BOMILJØ

Hovland Park borettslag er ett av 4 borettslag som gikk videre til finalen om tittelen Norges beste bomiljø.

Konkurransen kom i stand i anledning NBBLs 75 årsjubileum. 110 lag var nominert, og 4 lag gikk til finalen. Det ble USBL laget Friisgate 6 i Oslo som vant, men å komme så langt er så godt som seier. Styreleder Marit Thoren tok turen til Oslo der finalen foregikk. De 4 nominerte var enige om at de var alle vinnere. Hovland Park var helt klart det laget som hadde

bidratt mest selv for det gode bomiljøet. Laget fikk mye skryt, heder og ære, til tross for at det ble stang ut. Laget fikk Bomiljøprisen i LABO, og ble senere nominert videre til "norgesmesterskapet"

JURYENS BEGRUNNELSE: Hovland Park borettslag en en fantastisk kandidat til prisen "Nor-

ges beste borettslag". Der bor det beboere fra 30 til over 90 år, men flertallet er pensjonister. Borettslaget består av to blokker med til sammen 26 leiligheter. Hovland Park har klart fra dag en å få til et godt samhold og samarbeid. De gjør det meste på dugnad, og alle er med. Og de som skranter med helsa baker kaker, stiller med vafler eller heier på de andre.

Da laget var nytt var det et ubrukt areal igjen i kjelleren. Rommene fikk fort en funksjon. Beboerne har lagt ned utallige dugnadstimer. Først med å lage et felles møterom/selskapslokale, videre med toalett og siste tilskudd er et rom der beboerne har satt ned et par trimsykler, litt treningsutstyr og bokhyller. På den måten kan beboerne dele på utstyr og bøker. Rommene blir brukt til fellesaktiviteter, men de blir også lånt ut til bursdager og selskaper for enkeltbeboere. Selskapslokalet har nylig blitt supplert med et nydelig 40 år gammelt velurmøblement som de skaffet seg på Finn, de har byttet gardiner og restene har de brukt til å trekke om noen gamle stolputer. Salong og gardiner ga bedre lydmiljø i lokalet. De har også investert i en TV, som blir betegnet som gubbeplassering når damene har venninner på besøk. De ser da ofte sport sammen.

I festlokalet har de NAV pils (de ler av at de alle er NAV-ere, les pensjonister) 1. fredagen i mnd. Under

pandemien kunne de ikke sitte i møtelokalet sitt, så da flyttet de det sosiale ut i korridorene. Da tok de en stol fra egen leilighet og satt utenfor døra. De fikk ikke samlet alle, men alle som trengte litt sosialt påfyll fikk pratet og hatt det litt moro i en stusselig tid. Planene i høst er en pizzaspleisekveld og selvsagt julebord.

De har sommerfest, påskefest og julebord. På sommerfesten har de ofte leid inn artist og mange av beboerne er glade i å danse. I fjor skulle sommerfesten som vanlig være ute, men tro det eller ei, så var det meldt regn. De fant en løsning. Da kjørte alle beboerne ut bilene sine og festen ble flyttet til garasjeanlegget. Det mangler ikke på initiativ og løsninger. De har etablert en strikkeklubb som har treff ca 2 ganger i mnd og nå har de også planer om å etablere en brigdeklubb.

Det er mange beboere med grønne fingre. Det er et stort grøntareal og beboerne har plantet mange

flotte blomster og busker. Til med kumløkket skulle forskjønnenes. Planen var å sette en blomst over eller i alle fall male det. Her mangler det ikke på estetikk. Til jul er det lys og lykter i korridorer og rundt inngangspartiene. De har hagemøbler der beboerne samles, og de har kjøpt bålpanne. Det er koselig og sosialt ute, også når det ikke er noe organisert fra styrets side. Ved lekeplassen har de også satt opp en kasse med felles leker. Det er ikke barn i borettslaget, men mange har barnebarn og da er det fint å ha leker tilgjengelig.

Styret er opptatt av at alle skal trives og følger opp beboerne. Når folk er på ferie tar de inn posten for hverandre og vanner planter.

De har installert opplegg for el-bil.

Styret er alltid godt representert på kurs og konferanser i regi av boligbyggelaget.

Tynnlefseser

Kjempegode tynnlefseser som er lette å kjevle

INGREDIENSER: (gir 12 lefseser)

200 g sukker
2 egg
3 dl seterrømme
5 dl H-melk
2 ts bakepulver
ca. 1,4 kg hvetemel + til utkjevling

FYLL

300 g romtemperert smør
200 g melis
1 ts kanel

Pisk eggedosis av sukker og egg. Jeg brukte ballongvisp på kjøkkenmaskinen til dette, og så byttet jeg til eltekrok når eggedosisen var ferdig. Pisk lett sammen rømme og melk før du har det i miksebollen og blander det sammen. Bland bakepulveret i melet og ha det i. Ikke ha i alt melet med en gang, men kjenn litt på hvor mye du trenger å tilsette.

Rør deigen kjapt sammen til alt er blandet. Hvelv den så ut på bakebordet og kna den en gang før du deler den i 12 like store deler. Rull dem ut til boller og dekk dem løst med plast.

Sett takken på medium varme.

Bruk godt med mel – både over og under lefsene når du kjevler dem ut

så rundt og tynt som du greier. Mine ble 46–47 cm i diameter. Løft på emnet og dryss på mer mel om nødvendig, for å forsikre deg om at den ikke setter seg fast i verken bakebordet eller kjevlet.

Jeg kjevlet disse rett ut på bake-
toppen min. Jeg ser mange bakste-
damer skriver at det er fint å klippe ut en runding, tilsvarende størrelsen på lefsene, i en voksduk, for så å kjevle på baksiden av voksduken. Så det kan du også prøve. Jeg brukte mitt gamle, arvede rutete kjevle, det er litt lettere å kjevle utover lefsene med det, men det går fint med et helt vanlig kjevle også.

Børst av melet på oversiden av lefsen og løft det forsiktig opp og over på takken, med oppsiden ned. Du kan bruke en stekepinne til løftingen, men jeg syntes det fungerte bedre og kjøper å bare løftet hele lefsen over på takken, med fingrene. Børst av melet på det som nå er oppsiden av lefsen.

Stek til du kan se at det begynner å danne seg lysebrune flekker på lefsen. Da vender du og steker til det er lysebrune flekker på den andre siden.

Legg et klede på en rist og legg lefsen

dit når den er ferdigstekt. Gjenta med resten.

Nå kan du oppbevare lefsene akkurat sånn i lang tid og så bløte opp og smøre etterhvert som dere skal spise, eller du kan smøre opp alt på én gang.

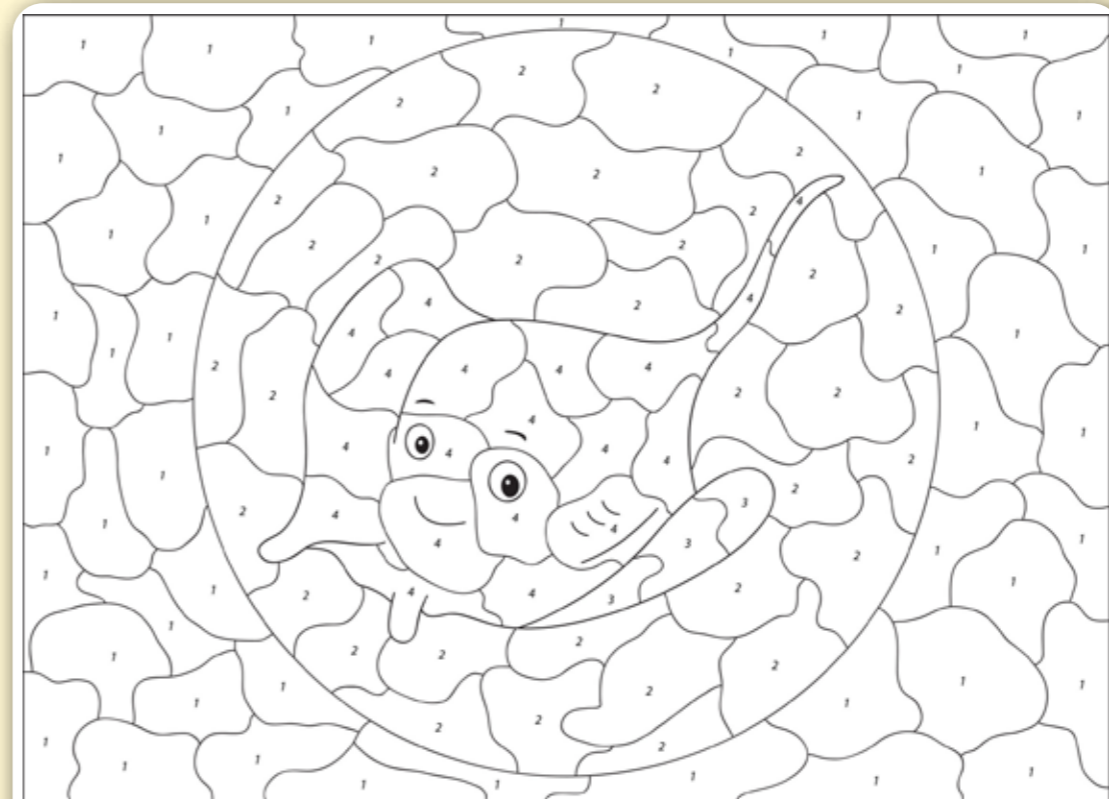
For å mykne opp lefsene sprayer du dem med vann på begge sider eller holder dem under springen for å væte dem. Dekk dem så med et klede og la de ligge til de er helt myke.

Pisk sammen smør, melis og kanel til det blir helt mykt og glatt, og litt luftig.

Smør et jevnt lag utover lefsene. Brett to av sidene mot hverandre, inn til midten, så bretter du rektangelet du har fått i to igjen, sånn at du får et langt, smalt rektangel. Skjær så i passe store stykker. Endene er gave til den som skjærer!

Morosider

SVARET PÅ REGNESTYKKET GIR DEG FARGEN DU SKAL FARGELEGGE

2 - 1 = 1 + 1 = 8 - 5 = 2 + 2 =

GÅTE PÅ EN MÅTE:

1. Hva er det som fyller et helt hus og er mindre enn en mus?
2. Jeg kaster den i lufta og den faller ned. Jeg kaster den ned men den flyr opp. Hva kasta jeg?
3. Hvorfor har kua horn?
4. Hvilken kopp kan man ikke drikke av?
5. Moren til Jens har tre barn og ingen er født om vinteren. Den ene heter Mai og den andre heter Juni. Hva heter den tredje?

1. Sneglen
2. En spretball
3. Fordi det vilje sett dumt ut med rundstykker
4. Edderkoppen
5. Jens

HJELP VENNENE MED Å FINNE HVERANDRE:)

LATTIS:

– Vet du hva som er de mest brukte ordene på skolen?
– Ehhh, vet ikke...
– Helt riktig!

Per hadde så lyst til å være hjemme med de nye kattungene sine, så han bestemte seg for å lure læreren til å tro han var syk. Han ringte til skolen og sa med mørk stemme:
– Hei, Per er syk i dag, så det er nok best at han blir hjemme.
Læreren: –Å, så synd. Hvem er det som ringer?
Per: – Pappaen min!

Hvorfor kan ikke jeg dukke, når Donald Duck?

Hvorfor kan ikke jeg le, når Solo?

- KJENTFOLK -

Gry

Lars Erik

Heidi

Ruth Iren

Aleksander

VI ER DIN LOKALE BOLIGMEGLER!

Skal du selge boligen din? Da er det viktig
å kjenne nærområdet - **det går vi!**

Med v r solide lokalkunnskap og erfaring
har vi de beste forutsetninger for   finne
den rette k peren til din bolig.

Er du LABO-medlem gir vi deg halv
pris på tilretteleggingsgebyr.

Velkommen til oss for en
hyggelig boligprat!

aktiv.

Prinsegata 2, 3251 Larvik
T: 33 13 85 00 \ E: larvik@aktiv.no \ www.aktiv.no

Hva kan du spare på medlemskapet ditt?

HUSK! Bonus får du i tillegg til rabatter og gjelder for alle kjøp, også tilbud og kampanjer. For å få bonus må du ha aktivert medlemskortet ditt, og bruke medlemskortet eller registrert bankkortet ditt ved kjøp.

MEDLEMSFORDEL

5 % bonus på dekk.
Dekkhottell kr 850,- (NB! ikke bonus på dekkhottell)

Forbruksmateriell - 25%
Rabattert timespris: 640,-
5 % bonus

20 % rabatt
5 % bonus

Medlemspriser på hotell

Medlemspriser
5 % bonus

15% rabatt på Bølgens egne forestillinger. Rabatt på kino hver torsdag og rabatt på forestillinger i regi av Riksteateret.

Medlemspriser. Ingen forskuddsbetaling, ingen skjulte påslag eller bindinger

10 % rabatt
5 % bonus

(Nettbutikk for inspirasjon, ingen rabatt og bonus på netthandel)

Medlemspris per time kr 1675,- inkl. mva
5 % bonus

2% bonus og gode medlemspriser

Elveveien 130, Larvik,
tlf.: 33 11 50 70,
dekkspesialisten.no

Tlf.: 930 64 850
Vakttelefon: 980 29 999

Flügger farve

Elveveien 135, Larvik
Tlf.: 33 19 96 10

LABO.fordelerformedlemmer.no
Tlf.: 03712

BI-Reiser v/Bjørn Inge Nordland,
tlf.: 992 18 112 eller
Sør-Vest reiser tlf.: 51 82 02 10.

Sanden 2, 3264 Larvik
bolgenkulturhus.no

polarkraft.no
Tlf.: 02006
kunde@polar.no

Løkka 6, Tlf.: 33 13 49 70
Bohus.no

- advokattjenester for medlemmer

Tlf.: 21 41 67 67
legalis.no

LABO.fordelerformedlemmer.no

modena®
FLISER

modena.no

NY!

Alltidrenbil.no
Ha kortnr. klart

Larvik: Lågaveien 6, Larvik
Tlf: 33 13 23 00
Stavern: Terneveien 2, Stavern
Tlf: 33 13 99 66

Nansetgata 89, tlf.: 33 18 30 15
sommerfeltelektro.no

thonhotels.no

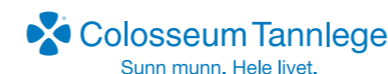
Torget 4, 3256 Larvik 1
closeup.no, tlf.: 975 38 000

avarnsecurity.no

Buggesgate 3
Tlf.: 96 00 99 50

Fordelerformedlemmer.no
Tlf. 02658

TILBORDS

Tilbords.no

Fordelerformedlemmer.no

NETTBUTIKKER

ApotekHjem.no
Stayhard herreklær
Lindex.no
Lekia
Babyshop
Bubbleroom
Devold
Flügger.no

MEDLEMSFORDEL

10 % rabatt
5 % bonus

Abonnement:
Medlemspris 299,- pr mnd

15 % rabatt på maling,
25 % rabatt på trevare
2 % bonus

15 % rabatt på el-materiell
kr 100,- i rabatt på timeprisen
5 % bonus.

12 % rabatt på ordinær pris

5% bonus på alt.
Medlemskampanjer.

5 % bonus
Medlemspris 379,- pr mnd.
10 % rabatt på tilleggskomponenter.

Luxaflex solskjerming 20% rabatt
og 5% bonus
Metervare gardin 20% rabatt
og 5% bonus
Øvrige varer 5% bonus

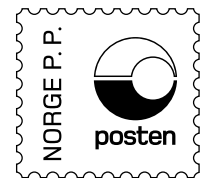
10 % rabatt, 5 % bonus

5 % bonus

5 % bonus

Husk at for å få bonus må du bestille via Min side.

Returadresse:
Larvik Boligbyggelag
pb. 263, Prinsegata 4
3251 LARVIK

MEDLEMSFORDELER HOS BYGGMAKKER LARVIK HJELP OG RABATTER DET FIKSER VI!

**SOM MEDLEM FÅR DU:
OPPTIL 15% RABATT
PÅ MALING OG
2% BONUS
PÅ ALLE KJØP***

Vi hjelper deg fra A til Å i byggeprosjektet ditt! Du får faste lave priser, gode rabatter, solid fagkunnskap, komplett vareutvalg og topp service med på kjøpet.

Det er ikke alltid like lett å vite hva du trenger av kunnskap, verktøy og materialer når du har et byggeprosjekt, og hva du må tenke på før du setter i gang. Hos Carlsen Fritzøe blir du tatt godt vare på av dyktige fagfolk som gir deg all hjelp du trenger, og som alltid har en GOD DEAL på lur til deg og prosjektet ditt.

Du får også tjenester som lån av tilhenger, hjemtransport, materialberegning og tilkapping. I tillegg kjenner vi de dyktigste håndverkerne der du bor, og vi formidler mer enn gjerne kontakt.

Vi hjelper deg uansett hvor du er og tilbyr gode priser på hjemtransport.

Registrer prosjektet ditt på carlsenfritzoe.no/byggepraten så tar vi kontakt eller kom innom oss!

BYGGMAKKER

LARVIK

Øya 6, 3262 Larvik
Tlf: 33 13 23 00 - 7-18 (9-15)

www.byggmakker.no

*Husk å vise frem medlemskortet for å få rabatt og bonus. Vi hjelper deg å aktivere fordelskortet. Medlemsrabatt gjelder ikke varer på tilbud eller til fast lavpris.